

MAIOR

Cíl předmětu

Cílem předmětu je prokázat faktickou znalost středověkých dějin českých zemí a západní i východní Evropy. Nikoli izolovaně, ale vždy v širších souvislostech a se znalostí historiografické novodobé produkce, v případě českých dějin i se znalostí pramenů a jejich edic.

Course objective

The aim of the course is to demonstrate factual knowledge of medieval history of the Czech lands and Western and Eastern Europe. Not in isolation, but always in a broader context and with knowledge of the latest findings of medieval historiography, in the case of Czech history also with knowledge of sources and their editions.

Osnova

- 1) Velká Morava a první Přemyslovci (9 století-935, prameny a edice)
- 2) České země v době knížecí (935-1198, prameny a edice)
- 3) Poslední Přemyslovci (13. století, prameny a edice)
- 4) Nástup Lucemburků (1306-1346, prameny a edice)
- 5) Karel IV. (1346-1378, prameny a edice)
- 6) Poslední Lucemburkové a husitství (1378-1437, prameny a edice)
- 7) Věk poděbradský a jagellonský (1437-1526, prameny a edice)
- 8) František Palacký a jeho souputníci (Počátky národního kritického dějepisectví, Palackého koncepce dějin, další osobnosti)
- 9) Gollova škola (Osobnosti, vědecké přístupy; Laichterova řada Českých dějin)
- 10) Marxistická a poválečná medievistika (F. Graus, J. Macek, D. Třeštík, F. Šmahel, J. Mezník)
- 11) Stěhování národů
- 12) Vznik a proměny franské a východořímské říše
- 13) Evropa a islám
- 14) Vstup Slovanů do dějin
- 15) Dlouhé počátky střední Evropy (římsko-německá říše, české země, Polsko, Uhry)
- 16) Boj o investituru
- 17) Křížové výpravy
- 18) Mongolský vpád
- 19) Dlouhé 13. století
- 20) Krize pozdního středověku
- 21) Vzestup evropského Východu

Osnova

- 1) Great Moravia and the first Přemyslids (9th century – 935, sources and editions)
- 2) Czech lands during the time of the princes (935-1198, sources and editions)
- 3) The last Přemyslids (13th century, sources and editions)
- 4) Rise of the House of Luxembourg (1306-1346, sources and editions)
- 5) Charles IV (1346-1378, sources and editions)
- 6) The last Luxembourgs and the Hussites (1378-1437, sources and editions)
- 7) The Age of George of Poděbrady and Jagiellonians (1437-1526, sources and editions)

- 8) František Palacký and others (Beginnings of critical national historiography, Palacký's concept of Czech history, other personalities)
- 9) The Jaroslav Goll's school - Personalities, methodology; Laichter's Czech History series
- 10) Marxist and post-war historiography (F. Graus, J. Macek, D. Třeštík, F. Šmahel, J. Mezník)
- 11) Migration Period
- 12) The rise and changes of the Frankish and Eastern Roman Empires
- 13) Europe and islam
- 14) Entry of the Slavs into history
- 15) The long beginnings of Central Europe (Roman-German Empire, Czech lands, Poland, Hungary)
- 16) Investiture controversy
- 17) Crusades
- 18) Mongol invasion
- 19) The Long 13th century
- 20) Crisis of the Late Middle Ages
- 21) The rise of the European East

Výukové metody

Upřesněny v předmětech, které jsou prerekvizitami.

Specified in subjects that are prerequisites.

Metody hodnocení

Seznam prostudované literatury

Znalost širších historických souvislostí

Znalost základních výzkumných otázek a stavu poznání

List of literature

Knowledge of wider historical contexts

Knowledge of basic research questions and the state of knowledge

Výstupy z učení

Student bude schopen definovat obecný historický kontext, v němž se vyvíjela středověká evropská civilizace

The student will be able to define the general historical context in which medieval European civilization developed

Literatura – povinná

Klápště, Jan, Proměna českých zemí ve středověku, Praha 2005, ISBN 80-7106-175-1 (více vydání).

Le Goff Jacques, Kultura středověké Evropy, Praha 1991, ISBN 80-207-0206-7 (více vydání)

Soukup, Pavel, Jan Hus: život a smrt kazatele. Praha 2015, ISBN: 978-80-7422-374-7.

Zástěrová, Bohumila a kol., Dějiny Byzance, Praha 1992, ISBN 80-200-0454-8.

Žůrek, Václav, Karel IV.: portrét středověkého vládce. Praha 2018, ISBN: 978-80-7422-497-3.